

تجزیه کردستان انتخاب ما نیست! : گفت و گو با ابراهیم علیزاده

ابراهیم علیزاده دبیر اول کومله (بخش کردستان حزب کمونیست ایران) است.

ابراهیم علیزاده

مهندس ابراهیم علیزاده در اولین سالهای دهه 30 در مهاباد به دنیا آمد. در اواخر دهه 40 فعالیت های سیاسی خود را آغاز کرد. به اولین هسته های کومله تعلق داشت. چندین سال را در زندان های رژیم پهلوی گذراند. از سال 1362 بدین سو به عنوان دبیر اول کومله (بخش کردستان حزب کمونیست ایران) فعالیت میکند.

آقای علیزاده نیروهای شما تا چه حد در منطقه حضور دارند؟

– اگر منظورتان حضور نظامی نیروی پیشمرگ کومله است باید بگویم که نیروی نظامی ما بنا به سیاست معینی اکنون در مناطق کردستان ایران حضور مسلحانه ای ندارد. ما ترجیح دادیم که در حین حفظ آمادگی رزمی و توان نظامی خود از به کارگیری نیروی مسلح در رویدادهای اخیر خودداری کنیم. تحرک جدید توده ای در جامعه کردستان برای ما بسیار ارزشمند و امیدبخش است. ما میخواهیم مردم با اعتماد به نفس بیشتری با اتکا به نیروی مبارزه توده ای به پیگیری مطالبات خود بپردازند و از سیاست و شعارهای کومله هم در این جنبش پشتیبانی کنند. اما حضور سیاسی و تشکیلاتی کومله در جامعه کردستان، یا به گفته شما در منطقه، گسترده است و فعالان سیاسی جریان ما در همه لحنات مبارزه مردم در اشکال مختلف حضور دارند و سعی میکنند جهت آگاهانه تر و موثرتری به حرکات خودانگیخته مردم بدهند و مردم را به در پیش گیری اشکال متنوع تر و کم زیان تر مبارزه نظیر آنچه در شانزدهم مرداد اتفاق افتاد هدایت کنند.

ما به عنوان یک حزب سیاسی به مثابه یک اصل کلی خواهان وحدت مبارزاتی مردم هم سرنوشت ساکن ایران هستیم و جدایی را از قبل انتخاب نمیکنیم

اخباری که توسط تشکیلات شما در کردستان ایران مخابره میشود چیست؟

– به دنبال بیش از یکماه مقاومت و مبارزه مردم کردستان در اعتراض به آخرین نمونه از جنایاتی که رژیم اسلامی مرتکب شده بود، روز 16 مرداد در یک حرکت کم سابقه و سازماندهی شده به دعوت کومله، مردم با اعتصاب عمومی قاطعانه و سرتاسری خود یکبار دیگر نفرت خود را از رژیم و از سیاستهایش در کردستان نشان دادند. به دنبال این اعتصاب عمومی رژیم جمهوری اسلامی هیئتی را برای به اصطلاح رسیدگی به خواستههای مردم به کردستان فرستاد. این هیئت شهر به شهر سفر کرد و گزارش خود را هم برای سران رژیم فرستاد اما در عمل منشاء هیچ اثری نشد. بیشتر زندانیها همچنان در زندانها باقی ماندند و تبلیغات زهراگین ارگانهای رژیم علیه مردم کردستان و جانبازان رویدادهای اخیر ادامه دارد. اگرچه اکنون در مقایسه با رویدادهای ماه گذشته آرامش نسبی در شهرهای کردستان حاکم است ولی جامعه کردستان همچنان ملتهب است و مردم آماده ادامه اعتراضات و پیگیری خواسته های خود هستند.

ما ترجیح دادیم که در حین حفظ آمادگی رزمی و توان نظامی خود از به کارگیری نیروی مسلح در رویدادهای اخیر خودداری کنیم

خیزش اخیر را چگونه ارزیابی میکنید و نقش نیروهای سیاسی در سازماندهی این جنبش را چگونه می بینید؟

– این خیزش در واقع خودانگیخته بود. با این وجود فعالان احزاب سیاسی مختلف در کردستان در این حرکات دخالت داشتند و مشخصاً مبارزان کومله تلاش میکردند که با دخالت آگاهانه خود این حرکات را در مسیر درست تر و کم تلفات تری هدایت کنند. فراخوان به اعتصاب عمومی 16 مرداد تلاشی بود برای پیشبرد آگاهانه و هدفمند حرکات اخیر. این فراخوان کومله که از جانب نیروها و گروههای چپ رادیکال ایران هم

روز 16 مرداد در یک حرکت کم سابقه و سازماندهی شده به دعوت کومله، مردم در یک اعتصاب عمومی قاطعانه و سرتاسری شرکت کردند

– آمادگی مردم برای دفاع از حقوق انسانیشان نه تنها کم نشده است بلکه مطمئناً به مراحل پیشرفته تری ارتقاء خواهد یافت. شما حتی در یک نگاه گذرای از نزدیک به جامعه کردستان، نفرت عمومی از رژیم اسلامی را در جای جای این منطقه در مقیاس توده ای بسیار گسترده ای می‌توانید مشاهده کنید. روند خود سازماندهی در کنار اعتراضات پراکنده در قالب مبارزات جوانان، کارگران، زنان و خانواده های زندانیان در کردستان هم اکنون در اشکال ملایمتری، نسبت به رویدادهای ماه گذشته، ادامه دارد و در واقع آتش زیر خاکستری است که هر دم امکان حاد شدن و بروز گسترده آن وجود دارد.

درباره فعالیتهای پژاک چه نظری دارید؟

– پژاک در واقع بخش کردستان ایران حزب کارگران کرد ترکیه است که به دنبال تغییری در سیاستهای تشکیلاتی این حزب در کردستان ایران به نام پژاک فعالیت خود را آغاز کرده است و وارث سنت و روش و امکانات سابق (در دوره حضور نیمه علنی خود در کردستان ایران است. در مورد PKK) میزان فعالیتهای پژاک گذشته از اینکه معتقد هستم قدری بزرگنمایی میشود اما از نظر ما فعالیتهای نظامی این حزب در مناطق مرزی که به میلیتاریزه شدن فضای سیاسی کردستان منجر میشود و بر حرکات جنبش توده ای جاری در کردستان تاثیر منفی میگذارد، تاکتیک درست و سنجیده ای نیست و ما آن را تایید نمیکنیم.

رابطه کردستان و تحولات سراسری در ایران را چگونه میبینید؟

– از نظر ما جنبش کردستان ایران در عین اینکه خواستها و مطالبات خاص خود را دارد، در همان حال بخشی از پیکره یک مبارزه عمومی در سطح ایران برای رهایی از چنگال رژیم اسلامی است. با تغییر توازن قوای بین مردم ایران در سطح سراسری، مبارزات مردم کردستان نیز اوج نوینی خواهد گرفت و مردم این منطقه نسبت به امکان تحقق خواستها و حقوق اولیه خود امیدوارتر خواهند شد. ما خواهان وحدت و همبستگی جنبش سراسری مردم ایران و مردم کردستان برای سرنگونی جمهوری اسلامی هستیم، امری که بدون شک از توان مردم کردستان به تنهایی خارج است. در روزهایی که خیزش اخیر شهرهای کردستان در جریان بود مردم شریف بسیاری در سطح سراسری نسبت به آن احساس همدردی و همبستگی داشتند. اگر چه متأسفانه به دلایلی که بحث آن در چهارچوب این گفتگوی کوتاه نمی گنجد، این پشتیبانی و همبستگی جنبه عملی موثری پیدا نکرد. پشتیبانی نیروهای چپ ایرانی از اعتصاب عمومی 16 مرداد نشانه امیدبخشی است که ما امیدوار هستیم در آینده نه چندان دور انعکاس توده گیر وسیع در سطح ایران داشته باشد.

آیا نیروها و یا کشورهای خارجی در اتفاقات اخیر کردستان نقش داشتند؟

– با تاکید میتوانم بگویم که خیزش اخیر مردم کردستان به طور اخص و جنبش انقلابی مردم کردستان به طور کلی حرکت مستقلی است که ریشه در رنجها و محرومیتهای مردم این منطقه و مبارزات مداوم تاریخی آنها دارد و از این لحاظ جنبشی اصیل با پیشینه روشن است. تبلیغات جمهوری اسلامی در جهت نسبت دادن مبارزات مردم کردستان به نیروها و کشورهای خارجی بی اساس تر از آن است که حتی نیازی به تکذیب آن باشد. البته بعضی از نیروهای ناسیونالیست کرد تلاش میکنند تا دولت آمریکا را متقاعد کنند به اینکه سیاست فعالتری در پشتیبانی از آنها در کردستان ایران در پیش بگیرد. اما اولاً مردم کردستان ایران به آینده اینگونه دخالتها خوش بین نیستند و ما سعی میکنیم با ایجاد هرگونه توهم زیانباری که در این زمینه از قبل تبلیغات و وسوسه های این احزاب در میان مردم کردستان به وجود می آید، روشنگری بکنیم. ثانیاً در واقع دولت آمریکا هم نسبت به تقاضای این گروهها تا کنون در عمل روی خوشی نشان نداده است و کماکان مانورهای خود را برای دست آموز کردن رژیم اسلامی و تامین منافع خود در ایران از راههای دیگری دنبال میکند.

نظر شما درباره تجزیه ی کردستان چیست؟

– مسئله جدایی کردستان ایران موضوعی است که به رفع ستم ملی از مردم کردستان مربوط میشود. از نظر ما ستم ملی هنگامی رفع خواهد شد که مردم کردستان در تعیین سرنوشت سیاسی خود یعنی تصمیم در مورد جدا شدن از ایران و تشکیل دولت مستقل خود یا ماندن در چهارچوب ایران، آزاد باشند و امکان داشته باشند بدون هیچ فشاری در یک شرایط دموکراتیک، در یک فرآیند آزاد، از این حق خود استفاده کنند. تا زمانی که در مرکز ایران رژیمهای سرکوبگر و ستمگر بر سر کار باشند ما راه حلهایی از قبیل خودمختاری و یا فدرالیسم را برای حل قطعی مسئله ملی کارساز نمیدانیم، اینگونه راه حلها کم دوام خواهند بود و تنها قضیه را به تأخیر خواهند انداخت تا در فرصت بحرانی دیگری زخمها دوباره سرباز کنند و مسئله از نو بازتولید شود.

اما اینکه ما به عنوان یک حزب سیاسی کدام راه را انتخاب میکنیم، به مثابه یک اصل کلی ما خواهان وحدت مبارزاتی مردم هم سرنوشت ساکن ایران هستیم و جدایی را از قبل انتخاب نمیکیم. اما این دیدگاه چک سفیدی نیست که به هر رژیم مرکزی و برای هر شرایطی داده شود. اگر در مرکز رژیم سرکوبگری بر سر کار باشد که به هیچ تعهد سیاسی و اخلاقی پایبند نباشد و نفع و دوام خود را در سرکوب ملت‌های تحت ستم ببیند و مردم ایران هم البته پای در راه سرنوشتی چنین رژیمی نگذاشته باشند، طبیعی است که ما خواهان جدایی مردم کردستان خواهیم بود. کما اینکه در طول سالهایی که نبرد مسلحانه در کردستان با رژیم اسلامی جریان داشت ما از هر وجه منطقه آزاد شده دفاع کرده ایم و خواسته ایم که از زیر سلطه دولت مرکزی خارج شود و اگر توازن قوا اجازه میداد و ما میتوانستیم، همه کردستان را از زیر سلطه این رژیم خارج میکردیم. اکنون هم خواهان زندگی تحت حاکمیت رژیم اسلامی نیستیم اما میخواهیم مردم کردستان در مسیر مبارزه مشترک برای بیرون راندن این رژیم نه فقط از کردستان بلکه از همه ایران، قرار بگیرند.

آقای علیزاده از شما متشکریم

گفتگو: 29 آگوست 2005